

ROMÂNUL

Singurul partid care ia parte la durerile țărănilor, este partidul Național-țărănesc. Dela el trebuie așteptată mântuirea!

SAMENI
ntre autorități, instituții

2
25

*

ORGAN POLITIC ȘI SOCIAL

*

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
A R A D Strada V. Alexandri No. 6.

Cine

sunt răspunzători pentru nimicirea agriculturii?

Nu-i lucru greu să răpuncă cineva la această întrebare, cu condiția numai să-și ostenească puțin mintea recapitulându-și cu activitatea întreprinsă de guvernarea noastră — după războiu — în domeniul agriculturii. Cu toți știm, că de la 1918 și până la 1928, — cu foarte mici întreruperi, destinele țării românești au fost în mâinile liberalilor, de unde urmează în mod logic, că răspunderea pentru faptele petrecute în acest interval de timp, cade asupra lor. Interesele partidului și ale partizanilor erau puse de-asupra intereselor țării. Țărănimia era considerată numai ca o masă bună de exploatat, lucru care se vede și din felul în care ea a fost tratată.

Pentru că țărăniile pe refuzau încrederea, respingându-i în alegeri, războiul le-a fost că n'au existat corvegi mai apăsătoare pe care mintea omenească și-le poate închipui, care să nu fi fost puse în sarcina țărănilor. Pentru a-și susține industriile lor de găscă, n'au menajat și n'au încurajat producția agricolă, deși șiau, că aceasta este temelia pe care se susține țara românească.

— Cine poate uita epoca de tristă memorie a răposatului „Constantinescu Porcu”, când totul în țară ajunsesese la mează, când totul se vindea și cumpăra pe bani. Conștiința și sufletele tovarășilor lui „Constantinescu Porcu”, care-i supraviețuiesc, ar trebui să se simtă îngreunate de murdăria faptelor petrecute în acel timp. Nu se poate uita așa de ușor traficul de conștiințe, corupția prin ademeniri, salvarea moșiilor de la expropriere cu ajutorul invenției drăcești „Comitetul Agrar”, — toate acestea făcute cu scopul de-a prinde în cursa liberală intelectualii ușor coruptibili; nu se poate uita furtul urmelor, schingiuirea țărănilor cu jandarmii, stările de asediu, declararea comunelor cenzurate de boli, măsurile luate în scopul de-a impe-

(Continuare în pagina 11-a)

Mari inundații în județ și în jurul orașului.

Apele Crișului și ale Mureșului eșite din matcă se revarsă peste sate și câmpii. — Spargerea gheței depe Mureș. —

Ca fabrica de zahăr Mureșul a eșit în oraș. — Calea Radnei sub apă. —

Zăpada multă căzută în iarna aceas, începând să se topească în zilele calde din săptămâna trecută, a umflat văile. În urma gerului groaznic cum n-a mai fost pe la noi de mulți ani, apele Crișului și a Mureșului au înghețat, gheața de pe ele ajungând la grosimi ce trec de jumătate de metru. Apele Crișului și a Mureșului crescând, au ridicat și rupt gheața care a început să curgă la vale, iar acolo unde a întâmpinat o piedecă s'a oprit și îngrămădit formând grămezi de gheață de înălțimea caselor

Mureșul a început să se umfle Sâmbătă, când s'a anantat dela Sava și gheața a început să curgă la vale. De mică, gheața se îngrămădise în două locuri: la Ciș și la Ciș, iar apa eșise din matcă și umpluse țările de pe ambele maluri ale Mureșului. Comisiunea județeană pentru Du-

Pe teritoriul orașului, Mureșul a început să crească în noaptea de Sâmbătă spre Duminică. Astfel că Duminică, gheața de pe Mureș era ridicată și pe malurile ei curgea apa. Seara, când din spre Puliș, au început să sosească blocuri mari de gheață, unele în urm. dinamitrii de către pionieri din Timișoara, gheața netedă ca masa ce acoperă Mureșul pe teritoriul orașului a început să se rupă și să pornească în jos. Mult nu s'a putut duce și a început să formeze grămezi mari. Una în dreptul fabricii de zahăr, mare cât o casă, cu multe etaje și alt. mai mica, mai jos de podul ce duce în cetate. Luni dimineață Mureșul era o mare grămadă de gheață și aici acolo câte un ochi de apă. Privelistea țării atârta mii de oameni pe malul Mureșului, cari

Aceste grămezi împiedecând curgerea naturală a apei, au silit-o să-și caute alte locuri de scurgere. A început Crșul Alb, care Sâmbătă și Duminică s'a revărsat pe teritoriul comunelor Socodor, Șimand și Chișineu, punându-le în mare pericol. Pentru lucrările de salvare, au fost adunați oamenii din aceste sate, cărorora le-a venit în ajutor și o echipă de pionieri din Timișoara, care a spart gheața cu dinamită, reușind astfel să deblocheze gheața și să înlătore pericolul.

Pe Mureș.

Dimineață la amiază pentru a cerceta situația, dincolo de Sâmbăteni a fost prinsă și înconjurată de apă. Doi din membrii comisiunii s'au întors, pași peste bucățile de gheață ce plutea la suprafața apei, în sat, iar celălalt membru și automobilul, au rămas așteptând ajutorul după care plecaseră cei doi.

La Arad.

săreau ceasuri întregi în frig și privau. În acest timp, pe creștea cu mare repeziune. Printre oameni curgeau cele mai fantastice vești, că Mureșul s'a revărsat la Ciș și a pornit spre oraș, bucată la Micălaça s'au surpat nu știu câte case. Vești cari din ferir nu s'au adevărat. Situația

Citiți și răspândiți „Românul”

era mai periculoasă la Mureș din cauza digului slab, încât locuitorii din casele mai apropiate de Mureș au trebuit evacuate.

Oamenii apa umflată a Mureșului mormănt în dat Șega și curtea fabricii de textile, în atât a trebuit ca să întreprună lucrul.

Aldoilea potop?

Vin pionerii.

Luni, încă de dimineață, în oraș se răspândise vestea că la 3 ore după masă o secție de pionieri va dinamita și bombarda gheața cu ecrasită. Pentru a vedea acest lucru, mii de oameni s'au adunat pe malurile Mureșului și pe pod. Și într' adevăr sosesc pionerii,

iar multimea este împinsă înapoi pentru a nu se întâmpla vre-o nenorocire. Soldații lucrează pe gheață, și pe orele 7 seara azează ecrasita. Se retrag și toată lumea așteaptă cu răsuflarea oprită explozia. Dar prima încercare nu reușește. Se amână pentru Marți.

Apa crește.

Între timp apa Mureșului crește. Pe malul drept al Mureșului, începând dela Palatul Cultural în sus spre Micălaça, apa e până la dig. Clădirile ce sunt pe această parte toate sunt aproape până la ferestre în apă. La Uzina electrică, curtea e plină de apă și dacă nu s'ar fi pus la timp pompele în mișcare pentru pomparea apei din curte, în noaptea de

Luni spre Marți, Aradul ar fi fost în întunec. A fost în pericol și uzina de apă. Pe malul stâng — partea de către cetate — câmpul de instrucție, pădurica de brazi și strandul militar, erau toate sub apă.

În fața pericolului tot mai mare, comuna Hodoșbodrog a fost evacuată locuitorii fiind duși în alte comune.

Autoritățile veghează.

Începând de Sâmbătă, la Prefectură și la Primărie a fost zi și noapte serviciu. Inginerii au stat

tot timpul acolo pentru a da indicațiunile și sfaturile necesare în caz de pericol.

Marți

De dimineață încă, pionerii sunt la lucru, cercetând locurile unde să azeze dinamita și spre amiază, o puternică explozie reușește să miște din loc o mare parte din gheața adunată în jurul podului ce duce în cetate. Alte explozii, până seara reușesc să curețe Mureșul de gheață și să pornească în jos.

Din județi vin știri liniștitoare. Atât la Chișineu, Socodor și Șimand, gheața a plecat și apele au scăzut. În schimb spre Otlaça apele s'au revărsat pe drumul de fer și pe cel de țară, încât circulația este întreruptă.

Tot Marți, la Ciș, s'a revărsat Mureșul, însă într'o mai mică măsură și fără să constituie nici un fel de pericol.

La fabrică de zahăr.

În urma exploziilor făcute la podul cetății, gheața — după cum am spus și mai sus — a pornit. Dar n-a mers departe. S'a oprit în dreptul fabricii de zahăr, unde mai era un munte de gheață. Apa împiedecată să curgă, spre seară a eșit din matcă și a inundat terenul din jurul fabricii, pe care sunt clădite locuințele muncitorilor, încât aceștia au trebuit duși cu forța de

aici, deoarece bieții oameni, nu voiau de bună voie să-și părăsească casele.

Tot Marți, apa a trecut în Micălaça, acoperind locurile mai aproape de Mureș. Pe calea Radnei, locurile mai joase de oameni sunt acoperite de apă.

La gara Ablonzi și Bustin, butoaiele de ulei ce sunt așezate în curte, inoacă în apă.

pionierii s'au transportat la fabrica de zahăr, să spargă muntele de ghiață adunat aci, fă-

când posibilă scurgerea apei de pe terenul inundat.

Ciala sub apă.

sub apă, oamenii abia putând scăpa cu lucrurile mai ușoare.

In județ în schimp situația s'a mai îmbunătățit. Apele Crișului au scăzut și comunele Socodor, Csișineu-Criș, Sinteș și Orlaca sunt în afară de pericol. Pe Mureș situația deosebită e mai bună. Pericolul ce amenința Paulișul, Cicirul, Măndrulocul și Sămbătenii, a trecut. La Mică-laca sunt încă sub apă cartierele cu tenuri mai joase. Secțiile de pionieri lucrează la deblocarea ghieței dela cele trei insule, apoi vor peca la Zădărlac pentru a sparge și acolo ghiața.

In urma exploziilor dela postul cetății, blocurile de ghiață după cum am spus mai sus au pornit în jos și s'au oprit la cele trei insule ce sunt pe mijlocul Mureșului, între fabrica de zahăr și pădurea dela Ciala, unde era de mai înainte un munte de ghiață. Aci s'a oprit, infundând aproape cursul Mureșului. Apa ne mai putând curge, s'a revărsat în noaptea de Marți spre Miercuri, inundând terenurile din jurul fabricii de zahăr și cartierul Ciala, precum și poligonul de tragere. In acești locuri în ani din urmă s'au clădit mai multe case. Toate acestea sunt acum

Un cuvânt pentru autorități.

Tot timpul acestor zile de triste autoritățile județene în cap cu dl prefect Dr. Serban și Dl Dr Hunyar Al. au veghiat și s'au îngrijit ca să se ia la timp măsurile necesare bunului mers al lucrărilor de salvare, desfășurând tot timpul o muncă uriașă, nepregetind, când a fost nevoie, să se deplaseze în județ.

O asemenea muncă au desvoltat și autoritățile comunale în frunte cu primarul orașului dl Dr. Cornel Radu.

Trupele de pionieri sub conducerea dlui Col. Couatu, a ofițerilor conducători, dnii maior Voicu cap. Fesner, locotenții Sora, Răceanu și Cara în cursul acestor zile au desfășurat o muncă uriașă și foarte periculoasă, dând o dovadă strălucită de curaj, atât ofițerii cât și soldații. Populația, prin glasul nostru își exprimă recunoștința sa tuturor celor ce a contribuit la luarea măsurilor preventive pericolului apelor.

ANHCETELE NOASTRE

Către tineretul cetitor al ziarului „Românul“.

Pentru a vedea mentalitatea și preferințele tineretului de ambe sexe din zilele noastre, punem mai multe întrebări, atât domnișoarelor cât și domnilor cetitori ai ziarului nostru. Răspunsurile — pe care le dorim cât mai spirituale, — însoțite de cuponul de mai jos, se vor adresa redacției ziarului „Românul“, str. Alexandri 6 Arad. Răspunsurile vor fi publicate începând în numărul viitor, ele se vor putea da și sub pseudonim.

- g) gospodar sau risipitor — pasere de zi sau pasere de noapte și de ce?
 h) bogat sau sărac? De ce?
 3 Vă plac sau nu copiii în căsnicie?
 4 Ce deosebire de vârstă să fie între soți și de ce atât?
 5 Vă place să înșelați sau să fiți înșelați de soț sau soție și de ce??...

Recrutările în județ

In conformitate cu ord. Nr. 11787—1932 telegrafic C. 7 T. operațiunile Consiliului de Recrutare în jud. Arad încep la **28 Martie a. c.** în consecință Itinerariul se modifică după cum se arată mai jos:

Chișineu-Criș: La 29 Martie 1932, în comunele Adea, Chișineu-Criș, Grănicer, Cinteș. La 30 Martie în com. Iermata-Neagră, Crișana, Mișca, Nădab, Pădureni, Pilul. La 31 Martie în com. Șepreus, Siclău, Satul-Nou.

La 1 Aprilie în com. Sinteș-Mare, Socodor, Țipar. La 2 Aprilie în com. Vânători, Luntreni, Vărsand, Zerind. Recrutare se ține la primăria comunei Chișineu-Criș.

Sfânta Ana: La 4 Aprilie 1932, în com. Comlăuș, Caporal Alexa. La 5 Aprilie în com. Macea, Olari, Sinteș Mică. La 6 Aprilie, în com. Sfânta Ana, Sân-

Cine

sunt răspunzători pentru nimicirea agr. culturii?

(Continuare din pagina I-a)

daca de la vot masele țărănești, care mergeau alături de partidul „Național-Țărănesc“; nu se poate așterne vâlul uitării, nici peste acele fapte, cari au împedecat țărănimea să-și valorifice produsele câmpului și ale gospodăriei, la prețurile ridicate din aceea vreme. Putem cita câteva din acele măsuri nesocotite: taxele de export la grâu erau 30 000 lei la vagon, pe cap de vită era 8000 lei, iar pentru un porc 4000 lei; taxele de import pentru lucrurile de prima necesitate erau tot așa de ridicate, încât nu se putea aduce din străinătate unelte, mașini și accesorii agricole eftine, — nu se puteau importa pânzeturi, stofe și încălzăminte eftine, — nu se putea procura zahăr și alte alimente, cu prețuri mult mai scăzute decât la noi, din cauză că taxele de import erau cu mult mai mari decât costul lor. Măsuri de apărare contra țărănimei au fost și prețurile maxime, prin care țărani erau constrânși să-și vândă avutul lor cu prețuri scăzute care nu corespundeau la adevărata lor valoare. Dacă plugarii n'ar fi fost sicanati și impede cați cu restricțiuni ca cele citate mai sus, ci dimpotrivă, ar fi fost ajutați să-și vândă produsele muncii lor la prețurile ridicate cari se ofereau pe piețele străine, n'am fi fost nevoiți să recurgem la legi, cari învrăjesc clasele sociale între ele. Care țaran ar mai fost nevoit să se indatoreze la bănci, dacă pe perechea de caii ar fi obținut 30.000 lei, pe perechea de boi 25.000 lei, pe un porc pras 8.000 lei, pe vagonul de grâu

80.000 lei pe vagonul de porumb 60.000 lei etc, — cu un cuvânt, dacă — și căpăta prețul, care se oferea atât în interiorul țării cât și în afară de granițe? Desigur că, obținând aceste prețuri, țărănimea noastră ar fi putut face față tuturor cheltuielilor de exploatare, ba încă, s'ar fi putut face o rezervă, cu care ar fi putut preîntâmpina greutățile din anii când recolta ar fi fost mai slabă.

Constrângând țărani să-și vândă produsele cu prețurile scăzute, am ajuns în stare deplorabilă de azi, că nu știm încotro să apucăm, ca să putem eși din incurcătura, Ne abatem ca peștele pe uscat, fără să știm dacă mai putem scăpa. Ușor li-a fost liberalilor să arunce țara în foc, e greu însă s'o mai putem scăpa.

Pentru a eși din incurcătura, partidului „Național Țărănesc“, când era la putere, a adus o mulțime de legi pentru im unătățirea agriculturii, dar pe care actualii „Technicieni“ nu li-au pus în aplicare din care cauză, criza a luat proporții amenințătoare. Între alte legi, Național Țărăniști au propus și legea numită:

„Conversiunea datoriiilor agricole“, prin care sa urmărea scăparea țaranilor din ghiarele cămătarilor. Felul cum a fost modificată această lege, de actuala improvizatie guvernamentală, o va face inaplicabilă, țărani rămânând și de data aceasta cu speranțele înșelate.

Scăparea țaranilor din nevoi și greutăți n'o poate face nici liberalii și nici guverne făcute peste noapte: liberalii pentru că sunt dușmani de moarte ai țaranilor iar guvernele eșite din intrigării, nu cunosc suferințele sătenilor. Singurul partid care i-a parte la durerile plugarilor este Partidul Naț. Țărănesc, de la el trebuie așteptată mântuirea.

Cinema „Corso“ Dela 25 Martie

O aventură galantă

cu Liane Haid.

MATINEU

Dum. la 27 Martie

la orele 11

MICKEI MAUS

Două Cravate

Comedie muzicală

Luni la 28 Martie

la orele 11

MICKEI MAUS

Madame Pompadur

operetă.

COLOANA BUNULUI CREȘTIN

Duminica ortodoxiei

Duminica întâia din Postul Paștilor se numește a ortodoxiei. Istoria ei de scurt este aceasta. Câțiva împărați, cari se țineau creștini, au pornit lupta împotriva icoanelor. In lupta aceasta s'au întâlnit două porniri. Una iudevească. Aceasta voia să nimicisească icoanele și crucea, ca să nu ne aduă aminte de Hristos și de Sfinții lui. Pornirea e veche. Este știut, că după răstignire crucea a rămas câtăva vreme pe Golgota. Trecătorii o vedeau și își aduceau aminte de Hristos, de patimile, moartea și învierea lui și tot mai adânc se înrădăcina credința, că cel ce a fost răstignit pe ea, cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost. Atunci au hotărât iudeii să îngroape crucea, să nu mai fie văzută, să nu mai aducă aminte de Hristos. Tot așa por-ire dușmănoasă au avut și au și azi iudeii și față de icoane. Și tot din aceeași pricină. Pentru aceasta am zis, că in lupta împăraților împotriva icoanelor a fost și această pornire iudevească.

A doua a fost o pornire politică. Iată cum. Turcii amenințau tot mai mult. Împărații Constantinopolului se frământau, cum ar putea să pună turcilor stăvilari. Între altele ce le-a trecut prin minte? Să încreștineze pe turci. Li se părea că odată încreștinați, turcii s'ar opri și n'ar mai lua drumul spre Constantinopol. Au și încercat, dar turcii au zis: nu primim legea voastră creștinească; voi mâncați carne de om și beți sânge de om in bisericile voastre (așa înțelegeau turcii sf. Cuminicare) și bisericile voastre sunt pline cu chipuri cioplite. Împăratul, altă nimic: să se scoată icoanele din biserică. Spus-am că iudeii au drept. — Și lupta a început. Mii de credincioși, episcopi, preoți, mireni și mai ales călugări au suferit bătăi, chinuri, temuiți și moarte apărând icoanele. Dar biruința n'a fost a împăraților, cari aveau la îndemână armata, ci a fost a celor ce au suferit chinuri și moarte pentru dreapta credință. Peste o sută de ani a ținut lupta, când mai fi-roasă, când mai domolită și cu întreruperi, dela 726 până la 842. In Duminica întâia din Postul mare din acest an(842)s'a întârit din nou învățătura ortodoxă despre icoane că: Este nu numai îngăduit, ci și folositor și plăcut lui Dumnezeu a ține icoane și a le da cinstea cuvenită. Noi nu ne închinăm lemnului, sau vâpșelor din care sunt făcute, nici chipului de pe ele, ci sfinților pe cari îi înfățișează. De câte ori sărutăm noi fotografia părinților, fraților, copiilor, soților, sau soților noștri. Hărtia, vâpșeaua o sărutăm? E chip cioplit, idol? Ar fi îndrăcit cel ce ar spune unele ca acestea. Dar tot așa trebuie că e stăpănit de duhul satanei și cel ce spune, că noi ne închinăm unor chipuri cioplite cinstind icoana Măntuitorului și ale sfinților. — Învățătura aceasta e pecetluită cu sângele unui nesfârșit șir de mucenici. Și azi după o mie de ani și ceva se mai găsesc unii cari vreau să rupă pecetea de sânge, dar tocmai acest sânge îi va osândi pe unii ca aceștia.

Azi, când serbăm a 1090-a oară Duminica ortodoxiei, e bine să ne întrebăm: Ce icoane avem și peste tot avem noi icoane în casele noastre. Căci trebuie să avem.

Scriitorul N. Porsenna la Arad.

Duminică, 27 Martie 1932 ora 11 va conferența, în Palatul Cultural din Arad, domnul *Niculae Porsenna*.

Subiectul conferinței este tot ce poate fi mai atrăgător: „*Nemurirea sufletului în știința modernă*”. Conferința va fi însoțită de proiecțiuni extrem de interesante și doveditoare asupra materializărilor obținute prin mijloace tehnice — deci fără posibilitate bănuită — asupra unei lumi, pe care o credeam imaterială.

Pentruca publicul nostru arădan să cunoască pe conferențiar, este suficient a reaminti că domnia sa este autorul a foarte numeroase lucrări științifice și literare dintre care însemnăm, la întâmplare, pe cele cari i-au atras o unanimă recunoaștere din partea cercurilor autorizate în materie de știință și literatură.

- 1.) Interdependanța des factus societatis. (études de philosophie sociale.)
- 2.) Strigoii, nuvele.
- 3.) Spre fericire — roman.
- 4.) La judecata zeilor — nuvele.
- 5.) Războiul Popoarelor — studii de filosofie socială.
- 6.) Dincolo de iubire și de moarte — nuvele.
- 7.) Magdalena — roman.
- 8.) Principiul libertății conferință.
- 9.) Hegemonia politică în raport cu dezvoltarea economică a statelor — conferință.
- 10.) Fata din dafin — piesă în versuri jucată la Teatrul național din București.

Ne simțim obligați a atrage atențiunea iubitorilor noștri cititori asupra pierderii serioase, pe care ar resimți o prin neparticiparea lui la această foarte interesantă conferință, convinși, că în sufletul celor cari vor asculta conferința, orizonturi noi vor deslega atâtea și atâtea taine, pe cari le bănuiau dar nu le știau.

Declarațiile dlui Col. Couatu și dlui Prefect Dr. Șerban.

Informațiile tendențioase ale unui ziar — Despre deblocări — Ajutorarea sinistraților.

Un tinăr și „bine informat” confrate din localitate, a publicat Mercuri și Joi informațiuni tendențioase asupra lucrărilor de deblocare a ghiței de pe Mureș. Un redactor al ziarului nostru, având ocazia să vadă pe dl prefect al județului și pe dl Colonel Couatu, comandantul regimentului de pioneri din Timișoara, i-a rugat să împărtășească cititorilor noștri adevărul asupra chestiunii așa de importantă pentru oraș și județ. Domniile lor ne-au spus următoarele:

„Dacă deblocarea ghiței se începea mai jos de fabrica de zahăr, blocurile de ghiță venite pe Mureș s'ar fi adunat la podul Cetății formând acolo un munte de ghiță, care ar fi provocat inundația orașului din partea aceasta. În același timp din cauza digului slab ce este dincolo de podul dela Aradul-nou, nu s'ar fi putut împiedeca inundația darea cartierului din jurul fabricii de zahăr și a Călei, unde casele sunt sub apă”.

Asupra clădirilor de pe lângă

fabrica de zahăr și a celorlalte case aflate sub apă, dl prefect Dr. Șerban, ne mai spune:

„Toate clădirile aceste sunt ridicate în zona inundabilă sau dacă voiți în zona de sacrificiu. Clădirile aceste sunt ridicate contra avizului tehnic al orașului, pe parcele cumpărate dela Banca Victoria”.

Am întrebat: Ce măsuri s'au luat pentru ajutorarea sinistraților?

Ca un prim ajutor — ne răspunde dl prefect — am votat dela județ suma de 250.000 lei. Tot din aceasta sumă se va acoperi costul lucrărilor. Am mai cerut la București un ajutor de 300.000 lei. În județ, în comuna Mișca, înconjurată de apa provenită din topirea zăpezii, am trimis banii necesari pentru alimentarea celor 70 de familii înconjurată de apă.

Care este situația în județ?

„În general situația este îmbunătățită. Echipele de pioneri

se reintorc Joi la Arad. Zerindul este încă inundat, însă acolo lucrează o pompă hidraulică, care aruncă 2000 litri la secundă. În scurt timp și aici situația va fi bună. La Traunau, apoi, comuna a fost înconjurată de apă. Aici au fost prinse 67 familii cari sunt în afară de orice pericol. Dl locot. Sora, a salvat aci un copil uitat de părinți.

Și personalul prefecturii?...

Sunt recunoscători personalului — a spus dl Prefect — pentru munca desinteresată ce a depus-o în tot timpul acestor zile critice. Deasemeni de personalul municipiului. Inginerul Vas dela Primărie n'a dormit 3 zile, apoi dl ing. Pap dela serv. apelor.

Am întrebat pe dl Colonel Couatu: Pentru zilele viitoare ce măsuri se vor lua pentru a preveni o eventuală creștere a apelor?

„Se vor menține și pe mai departe echipele de salvare, pentru a sparge mereu blocurile de ghiță ce vin mereu pe Mureș. Numai astfel se va putea pentru viitor evita ori ce primejdie”.

Păreri și păreri.

Căsătoria de azi

Publicăm azi primul răspuns la ancheta noastră, răspuns datorit unui domn din Siria care semnează **Și eu, pe care-l felicităm pentru originalitatea răspunsurilor.**

Căsătoria de azi

este ca un borcan cu acid sulfuric, în care studentul bagă tot felul de insecte prinse, unele asfixiate mor imediat, altele, în special vacile și boii domnului, rezistă și încearcă cu toate puterile să evadeze, dar când ajung la gârlici, capacul neîndurător le aține calea. Capacul sunt tradițiile, obiceiul, gura lumii... Insectele (goangele) prinse în borcaneș și moartea după toate regulile, sunt prinse în ace cu gămăliu, așiate în colecții și servesc spre aratare și modet, cursurilor în licee și universități...

Căsătoria este o etapă

în evoluția neamului omenesc spre eliberare și libertate, care azi mai mult își deservește decât servește cauza. În tot cazul va ocupa un loc onorabil în muzeele de anticități; o ghilothină imaterială, ori dacă voiți, o cruce, pe un fond mistic — transcendental...

Prefect soția care spune lucruri pe nume,

și nu mă silește să mistific prețurile, spunând că cea mai eficientă stofă este mătasa și cea mai onorabilă și cavalerescă conduită niponă.

Soția divorțată este preferabilă,

ea are avantajul experienței, savoața...

poți fi sigur că deprinsă cu rețetele trecătoare, nu va face scandal când vânturile te vor împinge spre poluri necunoscute...

A fi frumos ori urât normal, în căsnicie are importanța redusă a formei în care se prezintă bucatele la masă. Prefer o mâncare bună servită prost, uneia fără gust și servită cu tot dichisul. Avântul în dragoste, pateticul voiajului de zece minute, spulberă aprecierile exterioare.

Inteligența în căsnicie,

este un bine și un rău, după cum dă ori nu prilej la certuri. Este de preferat bunul simț unei inteligențe fanfaroane și cicălitoare. Inteligența este arta de ați crea și ție și altora, neajunsuri; bunul simț este supapa de siguranță a căminului.

Nevasta slabă este o coordă întinsă

pe care dacă cânti scârțae și dacă nu o întrebuințezi plesnește; nevasta grasă este un izvor cu ghiduri murdare, din care beai când ți-e prea sete, dar niciodată nu îi poți recunoștință.

Soțul elegant în căsătorie este un voiajor care puțin poposește în familia sa, și și atunci suferă de lungoare; cel jerpelit este ca peștele care nu poate fi prețuit favorabil decât în apa stătută alor patru păreți, cu singura condiție să nu fie jerpelit la rădăcină.

Soțul liber profesionist

este ca și o caretă elegantă căreia îi va cădea cu siguranță o roată, și cel puțin, dacă nu toate. Bageti-

vorul este o năsalie dusă de forță slabe la destinație sigură...

Soțul (Soția) gospodar

este un mare noroc; el este ca și prietenul care achită totdeauna consumația; fapta lui, acceptată umilește, refuzată nu poate fi înlocuită fără regrete. Risipitorul are aspectul cocoșului de 4 ani, cântă răgușit și îți inspiră milă când își afișează penajul.

Soția bogată

este o roată lăsată din vârful dealului; ai lansat-o ca să vezi cât de vertiginos și jos scobară, fără să-ți dai seamă că nu o mai poți opri decât sub răpă.

Soția săracă

este obiectul de lux cumpărat într-o toană pe care încerci cu încăpăținare să o justifici, laudându-i calitățile și exhibându-l cât mai cu emfază, deși în fond simțezi adânc că te-ai înșelat.

Copiii în căsnicie

sunt lanțurile pușcăriașului sortit să suporte cu resemnare temnița, grățiile și pentru mai mare siguranță și lanțurile...

Între soți trebuie sau nu

deosebire de vârstă, după cum suctul vital îl vor cheltui ori ba în același timp, — la tot cazul să se extenueze de-odată. Împrejurările iau asupra lor grija ca balansa să fie stabilă.

Înșelarea în căsnicie

este un autofurt. Arunci obiectele pe fereastră cu o spoliare sadică. Străinii văd, răd și se amuzează. Nu te deștepti decât atunci când ți-a rămas casa pustie și nu mai ai ce arunca; dar răsul sarcastic al trecătorilor îți va răsună o viață întreagă cu ecouri de umilință în proprii tăi ochi.

Și eu.

Notă: În numerile viitoare vom continua publicarea răspunsurilor, în ordinea sosirii lor.

Parlamentul Jugoslav a votat desființarea monopolului cerealelor. Tot atunci a votat și o lege, care permite agricultorilor să plătească impozitele în cereale. Cantitatea cerealelor depinde de prețul de piață din ziua care se face plata. La noi încă s'ar putea studia facerea unei legi de felul acesta.

În Germania au fost alegeri pentru președinția republicii. Alegerea n'a ajuns la rezultat, deoarece nici unul dintre cei patru candidați n-au întrunit numărul de voturi recerut. Astfel Hindenburg a întrunit 18.600.000 voturi și Hitler, candidatul anti semitelor-fasciști, 11.000.000 voturi. Ceialți 2 candidați au întrunit mai puține voturi.

În Statele Unite a fost în zilele aceste un cilon puternic. 5 sate au fost distruse. Sunt până acum 275 morți și peste 4000 răniți.

Primul ministru al Franței, Tardieu, a făcut o propunere pentru formarea unui bloc al țării de-nărene. În acest bloc ar urma să intre România, Ungaria, Jugoslavia, Austria și Cehoslovacia. Amintim că proiectul acestui bloc a fost preconizat și de dl I. I. Maniu, încă în anul 1930. Dacă acest bloc se realiza atunci, azi poate alta ar fi situația economică, politică și financiară a Europei.

Cinema

Cinema CENTRAL :

Dela 25-28 Martie

Shanghai-express

Cea mai puternică creațiune a celebrei artiste **Marlene Dietrich**, secundată de gingașa **Ana May Wong** și de **Clive Brock**.

Dela 29-31 Martie

Rapidul dragostei

O delicioasă comedie în rolurile principale **DINA GRALA** și **GEORG ALEXANDER**.

La fiecare reprezentație a acestui film, pe scena Cinematografului Central va debuta artistul **Georg Alexander**.

Cinema SELECT :

Dela 25-28 Martie

Regele boxerilor

cel mai nou film sonor a simpatului actor **Harry Piel**.

Dela 29-31 Martie

Sanghai-express

cu **MARLENE DIETRICH**, **ANA MAY WONG** și **CLIVE BROCK**

Începutul reprezentațiilor în zilele de lucru dela orele 5, 7^{1/4} și 9^{1/4}. În zilele de Dum. și sârb. dela orele 3, 5, 7^{1/4} și 9^{1/4}.

Cele mai moderne, mai eftine și mai solide modele de ghete pentru sezonul de primăvară sosite din Paris și București se află la magazinul

VASILE AGONIU

magazin de ghete
ARAD,
Str. Brătianu 2
Palatul Minorilor

Târgul internațional din Lille: Între 9-24 Aprilie 1932 târgul internațional din Lille. Deținerii se află la Camera de Comerț Arad.

Săptămâna

pe un an 120 Lei.
Pentru autorități, întreprinderi și instituțiuni anuale 200 Lei.
Pentru străinătate an. 250 „
Publicațiuni și alte inserate oficiale, cuvântul 2 Lei. Publicațiuni și inserate mai mici de 65 cuvinte, taxă fixă 50 Lei.
Reclame, pe cm. patrat 3 Lei
Ziarul apare săptămânal, Duminică

CALENDARUL SĂPT.

Martie 31 zile

28 — Luni
29 — Marți
30 — Miercuri
31 — Joi

Aprilie 30 zile

1 — Vineri
2 — Sâmbătă
3 — Duminică

Ziarul „Dreptatea” scrie: Măhăitor a fost spectacolul pe care la dat Prea Fericirea Sa Patriarhul României D. D. Miron Cristea, păstoritorilor și păstoritelor sale, în chiar Duminica Ortodoxiei.

Cuvântarea, adânc intristătoare pentru orice suflet creștin, pe care o pronunța capul bisericii dominante în stat, plină de patimă învrăbitoare, îndemnătoare la urăcioase porniri, și rău sfătuitoare nu ar fi trebuit niciodată pronunțată, și mai ales n'ar fi trebuit să pătrundă în urechile plăpândului tineret către care se îndrepta.

Nu ne am fi putut închipui că cea mai înaltă față bisericăscă ar putea vreodată să fie până în chipul acesta părăsită de harul împăciuitoare al Sf. Duh.

Scriem în grabă aceste rânduri, pornite din adâncul tânjelei ce ne-a fost căsunată. Ne propunem să spunem întreg cu vântul nostru după ce ne vom reculege, în liniște, din mâhnirea pe care ne a pricinuit-o.

Românii moldoveni de dincolo de Nistru încearcă mereu să fugă din raiul bolșevic. În săptămâna trecută au fost mai multe încercări de acestea și întotdeauna grănicerii ruși au scobzit asupra lor focuri de arme și mitraliere omorând și rănind mulți dintre ei. România a făcut contra Rusiei plângere la Uniunea Intereuropă de la Haga contra acestei procedări a Rusiei.

Mercuri după omiazi, pe strada Episcopu D. Radu, plutonierii de jandarmi, Parascan Ale-

xanbru și Trocan s'au bătut cu săbiile. Plutonierul Trocan a fost tăiat la cap. Plutonierul Parascan arestat.

Piața cerealelor e calmă, totuși din cauza slabei recolte de porumb a Argentinei, se prevăd vânzări mari de porumb, în deosebi pentru Europa Centrală (România, Ungaria și Jugoslavia).

Dl. Ed. Mitro, fost ministru național-tărănist, a depus din inițiativă parlamentară un proiect de lege pentru reforma legii electorale. În noua lege ce probabil va fi votată în actuala sesiune legislativă se prevede că mandatele vor fi repartizate pe circumscripții județene, desfructându-se și prima majoritară.

Ziarul „Erdélyi Lapok” publică cea mai nouă fantazie unghurească D. Tardieu, actualul președinte al consiliului de ministri al Franței, e nici mai mult nici mai puțin decât unghur. El ar fi urmașul direct al unui oarecare nobil Torday care în 1848 a emigrat în Franța. Numitul ziar mai scrie, că șeful guvernului francez ar avea numeroase rudeni în Oradea. Ei zău, unghurii au haz! Imediat ce se ridică un om mare, acela musai să fie dacă nu unghur, cel puțin de origine unghurească.

Mercuri și Joi au avut loc la București și Iași mari nișcări studențești, provocate de legea avocaților și a reorganizării universităților. Poliția a intervenit ca să împrăștie studenții. S'au produs nișcări, din care au rezultat peste 100 de studenți grav răniți care au trebuit duși la spital. Dintre aceștia se spune că 2 sunt pe moarte.

La București 2 ofițeri, cari erau în stare de ebrietate au omorât într'un restaurant doi oameni de serviciu.

Aviz. Cel mai ieftin și mai solid isvor de încălziminte modernă este magazinul Vasile Aconiu din Arad, str. Brătianu 2 (Palatul Minorșilor) care este asortat cu cele mai noi modele din București, toate lucrate de mână. Tot aici este și reprezentanța pentru Arad a renumite fabrici de ghete G. Filderman, care duc recordul în țară prin ieftinătatea și soliditatea produselor sale de toate categoriile: pt. dame, domni, copii, astfel că publicul are ocazie binevenită pentru a se aproviziona cu modele de primăvară, cele mai ieftine, mai solide și mai moderne. O singură privire asupra acestei vitrine vă convinge de aceasta.

ARPAD MÜHLE

TIMIȘOARA

Furnizor al Curții Regale

Comerț de semințe și grădinărie — Fondat 1875.

Cu onoare aduce la cunoștința onoraților cumpărători, că pe o parte din cauza scumpetei tipăriturilor, pe de altă parte pentru a putea acorda la toate articolele o reducere însemnată, pe anul 1932 nu va apare un catalog sau preț curent nou. Dar și de acum înainte vă poate servi cu semințe de legume, semințe de flori, trandafiri altoiți: cepe de flori și diferite plante vii etc. de prima calitate. — Vă roagă deci ca să binevoiți să vă faceți comenziile conform catalogului întocmit pentru primăvara anului 1931.

Ofertă foarte avantajoasă

franco oricare oficiu poștal. În calitate superioară:

Trandafiri tufă, polyantha și urcători în soiuri pe mpcase după alegerea mea 25 buc. 450. lei, 50 buc. 800. lei, 100 buc. 1400 lei.
Cepe de Dahlie (Gherghine), iar soiuri foarte frumoase după alegerea mea 25 buc. 350. lei, 50 buc. 650 lei, 100 buc. 1000. lei.
Cepe de Cana indica asemenea soiuri minunat de frum. după alegerea mea 25 buc. 300. lei, 50 buc. 500. lei, 100 buc. 800. lei.

Tribuna liberă

Pentru cele publicate aici, redacția nu răspunde.

O lămurire... cu cheile!

La sfârșitul festivalului dat de Ateneul Popular Duminică 28 Februarie a. c. la Palatul Cultural, am explicat publicului de ce nu s'a executat partea muzicală a programului: pentru că nu s'au găsit cheile dela pian.

În numărul 30 an. II al „Aradul” ui, și No. 10 al prețului Dvs. ziar, dl. director al Palatului Cultural „lămurește” chestiunea în mod „obiectiv” acuzându-mă de denaturare a adevărului și termină: „nu s'a putut cânta la pian din simplu motiv, că cheile n'au fost cerute la vreme și nu din cauza că Direcțiunea Palatului Cultural n'ar fi găsit cheile”.

Lămuriri complimentare.

La ora, 5 când primul conferențiar a ieșit pe scenă, i-am spus servitorului, ca peste vreo 40-45 minute când se va termina conferința să lase cortina și să scoată pianul.

Nu ținem noi cheile. Altădată din întâmplare au fost la mine. („Altădată înseamnă la 16 Dec. trecut, când sârbătorind pe Goga, am procedat la fel și am avut pianul.) Răspuns prompt, bine memorat! Peste câteva minute l'am trimis la dl. director să-i spună, că l rog în numele Ateneului să ne pună la dispoziție pianul. Răspunsul „Dl. Director a spus să vă duceți la dl. (un nume unghuresc) din strada... (tot un nume unghuresc) care-i președintele societății cu pianul, și să-i dăm cheile”.

Așadar, directorul Palatului Cultural, care ni-a pus în 5 luni la dispoziție sala Palatului, care cunoaște din ziare de cel puțin o săptămână și de pe zidurile Palatului Cultural de vreo 24 de ore, programul festivalului; care în tot timpul primei conferințe — a ținut 50 minute! — a fost prezent în sală și a avut toți servitorii la dispoziție, mă trimite pe mine, Ateneul Popular, în chiar cursul programului, la care Dsa participa, — să iau cheile pianului care de ani de zile stă pe scena Palatului al cărui Director este, dela dl. X din strada Z!

În astfel de condițiuni recunosc ar fi denaturat adevărul. Recif: punctul artistic nu s'a putut executa din cauza dlui director al

Palatului Cultural care n'a binevoit să ne pună la dispoziție pianul, deoarece cheile dela pian nu erau la dl. X din str. Z, ci și la servitor, care le are în permanență la el! (Pot oferi mărturie!)

Pămuriri suplimentare.

1., Am crezut de cuviință să declar în fața asistenței cerace am declarat, pentru că am ținut să scuz și să cer scuze în felul acesta doamnei anunțate în programul festivalului pentru purtarea (alificată o D-Voastră,) dlui director.

2., Atitudinea dlui director, nu ne-a surprins: este ați udinea întregii oficialități și semioficialități împotriva singurei societăți culturale, care care trăiește numai prin munca membrilor săi! Ateneul Popular.

3., La proxima ocaziune anunțăm depe acuma, — vom proceda astfel: petiție timbrată pentru deschiderea ușilor, la 4 1/2; petiție timbrată pentru aprinderea lămpilor, la 6 s a 7; petiție timbrată pentru cheia pianului, pentru scaunul pianului, pentru încălzirea sălii, pentru ridicarea cortinei, pentru utilizarea W. C.-ului, etc., — toate acestea, inclusiv W.C.-ul, cerute la vreme”.

Al. Constantinescu

membru al Ateneului Popular.

P. S. Acest răspuns a fost înmănat spre publicare unui redactor al ziarului „Aradul”, Sâmbătă 5 Martie c. — „Aradul”, în care dl. Nichi publicase lămurirea sa, și care se identifică cu cele cuprinse în lămurire intru cât n'a publicat-o cum se obișnuiește, la „tribuna liberă”, — nu mi-a publicat răspunsul, deși de atunci au apărut două numere și deși ca membru fondator al „Intrașirii” am cel puțin tot atâta drept de ospitalitate în coanele ziarului acestei societăți ca și oricare altul. D-r în culisele redacționale ale „Aradului” se cuibărește de mult ambiția acaparatoare, exclusivistă și lașă a unui profitor neolit și cu pretențiuni dictatoriale care în curând va trebui să răspundă personal, ru prin intreruperi cum obișnuiește de faptele sale

Al. Constantinescu

224/1932.

Publicațiune

Primăria comunei Mănerău, jud. Arad, la data de 4 Maiu 1932, ora 12 a. m. dă în arendă prin licitație publică, dreptul de vânătoare de pe teritoriul ce formează hotarul comunei Mănerău, pe termen de 3 ani.

Licitatia se va ținea în conformitate cu legea contabilității publice și pe lângă respectarea legii pentru protecțiunea vânătorului.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi în oarele de serviciu la primăria comunală.

Concurenții vor prezenta certificat precis de art. 13 din legea vânătorului.

Mănerău, 13 Martie 1932.

Primăria

224/1932.

Publicațiune

Primăria comunei Regele Carol, jud. Arad, în baza hotărârii consiliului comunal Nr. 31/1932, la data de 4 Maiu 1932, ora 11, dă în arendă prin licitație publică dreptul de vânătoare de pe teritoriul ce formează hotarul comunei Regele Carol, pe 3 ani.

Licitatia se va ținea în conformitate cu legea contabilității publice și pe lângă respectarea legii pentru protecțiunea vânătorului.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi, în oarele de serviciu la primăria comunală.

Concurenții vor prezenta certificatul prescripționat de art. 13 din legea vânătorului.

Regele Carol, la 16 Martie 1932.

Primăria

Biserica evanghelică-luterană în Nădlac dă în chirie prin licitație publică la 31 Martie 1932, ora 2 p. m. hotelul și restaurantul din comuna Nădlac, care formează proprietatea ei, împreună cu edificiile accesorii pe termen de un an, eventual se va închiria sala de concert și cinematograful. Condițiunile de licitație se pot vedea în cancelaria Bisericii.

TEATRUL ORĂȘANESC

Marți 29 Martie 1932

Teatrul „Ventura”

București

Amintirea

în rolul principului dra Maria Ventura

La Paris s'a sinucis Iwan Kreuger, regele chibritelor. Acest Kreuger, a fost stăpânul fabricilor de chibrituri din 34 țări. Avea la valoare ză 80 000.000.000 optzeci miliarde lei. S'a sinucis pentru că nu a putut obține un împrumut de milioane dolari.

ATENȚIUNE

Rigam onor. abonați să achite în cel mai scurt timp suma ce ne datorează, fiindcă pe acei restanțieri cari nu înțeleg să achite cel puțin în rate datarea, cu părere de rău anunțăm, că îi vom înprocesa.

Biroul administrației noastre este deschis în fiecare zi de lucru între orele 9—12 a. m.